

საღვთო ლიტურდიის პირველი ნაწილი:

ღვთის სიტყვის მოქმედების წმინდა ძალა

(21.11.2021)

კვირა დღე. ტრადიციულ მართმადიდებლურ ქვეყნებში (და ყველგან სადაც მოქმედი კანონმდებლობა ამას არ კრძალავს) ტაძრის ზარები სადღესასწაულოდ მოუწოდებენ მორწმუნეებს შეიკრიბნონ ერთ ოჯახში-ღვთის ოჯახში-მათი მამის წმინდა სახლში. ყველა მიდის ღვთის ტაძარში მნიშვნელოვან შეხვედრაზე. გულები, ჩვენი შეცდომებისა და ცოდვითი დაცემების გამო უფლის მიერ გაღებული მოწყალებით განცვიფრებულები, მზად არიან მოუტევეთ ძმებსა და დებს, რომლებმაც ისინი გაანაწყენეს. რადგან მათ იციან, რომ თუ ერთმანეთს არ მიუტევენ, მაშინ არც მათ მიუტევენ ღმერთი.

აგრეთვე მღვდლებმაც და დიაკვნებმაც სპეციალური მოკლე ლოცვებით მოამზადეს თავიანთი სულები რათა ღირსნი იყვნენ განკითხვის გარეშე ემსახურონ საღვთო ექვარისტიის საიდუმლოს, ითხოვეს და მიიღეს გარშემო მყოფთაგან პატიება. მღვდლები და დიაკვნები თავიანთი ეკლესიური ტიტულის შესაბამისად შემოსილები, ემზადებიან საღვთო ლიტურდიის ჩასატარებლად.

აქ უნდა შეგახსენოთ:

ჩვენს მართლმადიდებლურ ეკლესიებში ხშირად ტარდება საღვთო ლიტურდია, რომელიც ატარებს წმინდა იოანე ოქროპირის სახელს, კონსტანტინეპოლის არქიეპისკოპოსის. მხოლოდ ათი დღის განმავლობაში შეიძლება ჩატარდეს ბასილი დიდის საღვთო ლიტურდია, კაბატოკიის კესარიის არქიეპისკოპოსის. ეს ლიტურდიები ძალიან რთულია თავიანთი სტრუქტურით, განსხვავდებიან მხოლოდ მნიშვნელობითა და ხანგრძლივობით ამალლების (ან ანაფორის) ლოცვებით და ზოგიერთი სხვა ლოცვებით, რომლიც საკმაოდ ხანგრძლივია ბასილი დიდის ლიტურდიაში მათი ლოცვების აზრი არ განსხვავდება.

მთელი საღვთო ლიტურდიის განმავლობაში ჩვენ, ეკლესიაში მყოფი მორწმუნეები, ვგრძნობთ და განვიცდით ყველაფერს თითქოს ეს ხდება დღეს-ყველაფერს, რაც ღვთის სიყვარულით ხდებოდა ადამიანის საკეთილდღეოდ და ხსნისათვის. ამალლების დიდი ლოცვის დროს მოჰყავთ აგრეთვე დეტალები-ადამიანის შექმნის, სამოთხეში ცხოვრების, გველის სახით სატანის მიერ. შეცდენის, სამოთხის დაკარგვის, წინასწარმეტყველთა მიერ ხალხის გაძლოლის, ანგელოზების შუამდგომლობის, სასწაულების, რომლითაც ღმერთი თავის ხალხს იხსნიდა ისეთი დიდი გამოცდილების დროს, როგორიცაა შიმშილი, წყურვილი, ავადმყოფობა, ომები, მძიმე მდგომარეობები და ბოლოს, დედამიწაზე მხსნელი ქრისტეს მოსვლისა, მისი სახარების ჭეშმარიტების გამოცხადების, მისი გოლგოთაზე მსხვერპლად შეწირვისა, სამ დღიანი დამარხვისა, ჯოჯოხეთში ჩასვლისა სატანის ტირანიისაგან სულების გადასარჩენად, დიდებული აღდგომისა და მთელი დიდებით ზეცად ამალლებისა.

და მეტად საკვირველია ის, რომ ჩვენ არა მხოლოდ ვიხსენებთ ყველაფერს ამას, რათა მადლიერება გამოვხატოთ ღმერთის წინაშე, არამედ ლიტურდიული დროის

საშუალებით ყველა ეს მხსნელი მოვლენები ღებდება საღვთო ლიტურგიაში და ჩვენ, აქ და ახლა განვიცდით კეთილგანწყობის შედეგებს. ჩვენს თვალწინ ქრისტეს მთელი ცხოვრება გადის, როგორც წერენ ამის შესახებ ჩვენი ღვთივმამადღებული მამები. სახასიათოა აგრეთვე მომავალი მეუფების ყოფნის განცდა, „შენ, უფალო... მოგვიყვანე არარაობიდან ყოფურებაში, ხოლო როცა ვეცემოდით, კვლავ წამოგვაყენე და ყველაფერს აკეთებდი (აუცილებელს), სანამ არ აგვიყვანე ზეცად და გვიბოძე სამომავლოდ ზეციური სასუფეველი" (წმ. იოანე ოქროპირის ანაფორის ლოცვა). მადლიერების შემდეგ ჩვენ ვბედავთ ვთხოვოთ ნათელის მამას, რომ მოგვივლინოს მხსნელი წმ. სული, რათა მქნ აკურთხოს მის მოსვლა. და მხსელი ევლინება და „სასწაულს სასწაულთაგან" ჩადის: გვიბოძებს ქრისტეს პურისა და ღვინის სახით, რათა შეგვეძლოს ადვილად შევერწყათ მას. ანუ სრულდება საიდუმლო, ღვთის მის „სული წმინდისგან და მარიამ ქალწულისაგან" ადამიანად მოვლენის საიდუმლოს მსგავსად!

მაშასადამე, ვეცადოთ დღევანდელი დღიდან, ღვთის მიერ განათებული გონებითა და ჩვენი წმინდა მამების ხელმძღვანელობით, ამ ქადაგების სერიაში ვიმსჯელოთ იმაზე, თუ რა ხდება საღვთო ლიტურგიის დროს.

საღვთო ლიტურგიის მიმდინარეობა შედგება ორი ძირითადი ნაწილისაგან. პირველი, რომელსაც ჰქვია წმინდა ქმედება ღვთის სიტყვისა (ანუ ჩვენი უფალი იესო ქრისტესი), და მეორე, როდესაც სრულდება ევქარისტიის საიდუმლო.

პირველი ნაწილი იწყება მღვდლის ასამაღლებლით: „კურთხეულ არს მეუფება მამისა და ძისა და სულისა წმინდისა, აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე" ამაღდროულად მღვდელი, რომელმაც შეასრულა სამი თავის მოდრეკა წმინდა ტრაპეზის მიმართ და ემთხვევა სახარებას, ასწევს მას ორივე ხელით, გამოსახავს ჯვარს ტრაპეზის მიმართ, რათა ყველას შეეძლოს თვალყურის დევნა. ყველა მორწმუნე ამ დროს თქვანს სცემს წმინდა სახარებას, კრძალვით გამოისახავს პირჯვარს და პასუხობს „ამინ".

საღვთო ლიტურგიის პირველ ნეწილში შედის:

- სამშვიდობო ლიტანია
- ანტიფონები
- მცირე გქმოსვლა სახარებით
- სამწმინდა გალობა
- წმინდა წერილის წაკითხვა
- ქადაგება
- გაძლიერებული ლიტანია
- ვედრება და ლოცვა კათაკმეველთათვის

ამ თემების განხილვას, ღვთის შეწევნით, ჩვენ დავიწყებთ შემდეგი კვირიდან.